

Wat is FPIES?

Food Protein Induced Enterocolitis Syndrome (FPIES) is een zeldzame en bijzondere vorm van voedselallergie die met name bij kinderen voorkomt.

FPIES uit zich typisch voor het eerst op de zuigelingenleeftijd (0-12 maanden). De klachten bestaan uit aanhoudend braken 1 tot 4 uur na inname van een voedingsmiddel. Naast het braken is de baby vaak extreem slap, bleek en suf. Later is er vaak waterige en/of bloederige diarree. In principe is er herstel binnen 24 uur. De overgevoeligheidsreactie kan levensgevaarlijk zijn.

De precieze oorzaak van FPIES is tot op heden niet bekend. De meeste kinderen groeien over deze allergie heen, meestal voor de leeftijd van 5 jaar.

Het meest voorkomende voedingsmiddel dat de reactie kan veroorzaken is koemelk. Kippenei, noten, pinda, rijst, fruit, soja, granen, vlees, vis en groentes zijn andere, minder vaak voorkomende voedingsmiddelen die klachten van FPIES kunnen veroorzaken. In vergelijking met een 'gewone' allergische reactie treedt de FPIES klacht meestal op bij grotere hoeveelheden voedingsmiddel.

Hoe wordt de diagnose FPIES gesteld?

Er bestaat geen huidtest of bloedtest waar de diagnose FPIES mee gesteld kan worden. Het gaat niet om een typische allergische reactie met allergische (IgE) antistoffen. Bij een huid- en bloedtest worden IgE antistoffen gemeten. Deze testen zijn dus niet zinvol voor de diagnose FPIES. Soms worden ze wel gedaan om de "normale" vorm van allergie uit te sluiten. Meestal zijn deze testen negatief. De diagnose wordt uiteindelijk gesteld op basis van uw verhaal. Als er sterke twijfel is over de diagnose wordt soms een in het ziekenhuis een provocatietest uitgevoerd.

Wat is de behandeling van FPIES?

De behandeling van iedere allergie is het vermijden van het voedingsmiddel waar de klachten door komen. Soms worden kleine hoeveelheden wel verdragen. Bespreek met uw behandelend arts of dit mogelijk is bij uw kind; "sporen van" hoeven sowieso niet vermeden te worden.

Bij FPIES koemelk dienen ook andere dierlijke melkproducten vermeden te worden. Wanneer borstvoeding wordt gegeven hoeft de moeder koemelk/dierlijke melkproducten in principe niet te vermijden. De introductie van overige bijvoeding dient niet uitgesteld te worden.

Gezien veel kinderen over de allergie heen groeien, wordt vaak na enige tijd een provocatietest uitgevoerd. Meestal wordt vooraf een allergie-huidtest gedaan om te controleren of er niet een andere allergie (met IgE antistoffen) voor het vermeden voedingsmiddel is ontstaan.

Diëtist

Veel patiënten met FPIES krijgt begeleiding van een diëtist. De diëtist denkt mee in het bereiken van een volwaardig dieet en geeft tips over welke voeding vermeden dient te worden.

Provocatietest

Een provocatietest bij verdenking op FPIES is een hoog risicotest. Om deze reden wordt uw kind altijd minimaal 24 uur opgenomen en krijgt hij/zij voorafgaand aan de test een infuus.

De test bestaat meestal uit 3 stappen. Tussen de 3 stappen zit een uur. Indien er geen reactie is krijgt uw kind de volgende ochtend nog een ontbijt rijk aan het verdachte voedingsmiddel. Indien dan ook geen reactie ontstaat, kan uw kind rond lunchtijd naar huis.

Soms zijn er ook aanwijzingen voor een IgE gemedieerde allergie. Er zijn dan antistoffen gemeten voor het allergeen in de huid- en/of bloedtest. De test zal dan in 8 tot 10 stappen plaatsvinden. Dit heeft geen invloed op de opnameduur.

Wat moet ik doen als mijn kind een FPIES reactie heeft?

Als u kind een FPIES reactie heeft:

- Geef uw kind het anti spuug medicijn (ondansetron / Zofran) dat u heeft gekregen.
- Neem contact op met de Eerste Hulp van het dichtstbijzijnde ziekenhuis voor beoordeling daar. In een noodgeval belt u 112.

Niet alle artsen zijn op de hoogte van het bestaan van FPIES. Neem daarom het noodplan dat u heeft gekregen van uw behandeld arts mee naar het ziekenhuis.

In het ziekenhuis krijgt uw kind een infuus voor toediening van medicatie en extra vocht. Meestal wordt een kind ook opgenomen ter observatie.

Contact

Als u nog vragen heeft over dit onderzoek, neemt dan contact op met de polikliniek allergologie 015 260 46 70.

Noodplan voor ouders/verzorgers bij acute FPIES (in te vullen door behandeld arts)

Naam patiënt:

Geboortedatum patiënt:

Allergeen:

Bij vermoedelijke FPIES reactie (aanhoudend braken, bleek, suf, slap):

1. Geef ondansetron (Zofran) aan uw kind: _____Mg = _____Milliliter
2. Neem contact op met de Eerste hulp van het dichtstbijzijnde ziekenhuis voor beoordeling. Vermeldt dat het om een FPIES reactie gaat (bijzondere vorm van allergie). Bel bij twijfel 112.
3. Neem het noodplan voor artsen mee naar het ziekenhuis

Geboortedatum patiënt:

...(naam)... heeft food protein induced enterocolitis syndrome (FPIES). Dit is een ernstige voedselallergie, met andere symptomen dan klassieke (IgE-gemedieerde) voedselallergie.
Hij/zij reageert ernstig op ..(allergen(en))....

FPIES kenmerkt zich door hevig braken, bleekheid en lethargie 1-4 uur na inname van het allergeen. FPIES kan snel leiden tot circulatoire shock. Bij een dergelijke acute (binnen 1-4 uur) reactie op ..(allergen(en)).... of een ander nieuw voedingsmiddel is het daarom van groot belang om een acute FPIES in de DD op te nemen.

De behandeling van acute FPIES bestaat uit snelle (intraveneuze) rehydratie. Ondansetron kan het braken verminderen. Eventueel kan methylprednisolon i.v. worden overwogen.

Let op: urticaria, roodheid of respiratoire symptomen horen niet bij FPIES-reactie. Als hier sprake van is denk dan aan anafylaxie en behandel volgens het anafylaxieprotocol (adrenaline, antihistaminica, steroïden).

Op de NVK website vindt u onder richtlijnen de leidraad FPIES voor meer informatie.

Bij vragen kunt u contact opnemen met de behandelaar:

Naam:.....

Reinier de Graaf gasthuis Delft

Telefoonnummer: 015 - 260 47 26 (kantoortijden), 015 - 260 47 14 (buiten kantoortijden)